

INICIJATIVA DOBRIH VIBRACIJA

Pile Sead ALIĆ

Ovih je dana sunce ljeta ugledala nova serija razglednica fotografa i pisca Zorana Filipovića. Koliko god je riječ o malom koraku za prodajna mjesta Tiska i ostalih distributivnih kuća, riječ je o projektu koji, sugerirajući promjene i pružajući primjer - postaje velikim i značajnim za Hrvatsku: svaki mali korak i svaka mala promjena početak su konačnog i definitivnog redizajniranja slike Hrvatske. Za ta preoblikovanja potrebni su ljudi koji mogu i znaju, pa i vole - drugačije gledati i vidjeti. Jedan od njih je i Filipović.

U starom, često pričavanom ali uvijek aktualnom vicu, Bog je zamolio Židova (koji je Svevišnjega stalno molio za dobitak na lotu) da konačno uplati barem jedan listić.

Vic je to kojega bi do iznemoglosti trebalo pričati lijenom duhu hrvatskog (ne)poduzetništva uspavljanog godinama, u kojima su odluke i inicijative uvijek donosili neki drugi ljudi.

Otuda danas toliko ljudi bez inicijative, poduzeća bez strategije, direktora bez mašte, članova nadzornih odbora bez vremena, političara bez vizije, glasnogovornica u sjeni...

Uloge su već podijeljene, uglavnom prema uzusima tradicionalno orijentiranih »redatelja«, koji svaku ulogu vide kao emanaciju vlastite (ne)spisobnosti, osobne dvojbe, svoje nesigurnosti...

Prolazite li ovih dana obalom zaboljet će Vas pomisao koliko bi se toga dalo napraviti na tom komadiću zemaljskoga raja i kako bismo svi od toga mogli lijepo živjeti. Prisjetite li se, međutim, samo na trenutak, karaktera i psihologije ljudi koji o svemu tome odlučuju, interesa koji vuku natrag, zastarjelih bezidejnih koncepcija koje prevladavaju, politički podijeljenih uklogrudnosti, i lokalnih »usporenosti« - u trenutku shvatite da nas od bogatstva dijeli samo naš vlastiti duh

Sve je moguće, i više od toga, ali ne u zemlji u kojoj se nesvesno još uvijek slijedi marksistički obrazac po kojemu promoramo razviti »bazu«, pa tek onda »duhovnu nadgradnju«.

Ništa ili gotovo ništa novoga neće biti u zemlji u kojoj se nova vizija, novi projekt, nova inicijativa ili nova ideja ne mogu probiti do javnosti zbog uskoga grla narcisoidne politike: najveći krivci uvijek sjede u prvim redovima.

Greetings from Dubrovnik

Enjoy miracle of life

redizajn Hrvatske

Stoga je važno skrenuti pogled prema malim inicijativama dobrih vibracija. Jedna takva inicijativa dolazi od hrvatskog autora poznatijeg u svijetu nego doma - Zorana Filipovića

Zoran Filipović čovjek je rata i mira. Urednici velikih svjetskih fotografskih časopisa poznaju ga kao autora koji je fotografijom ili tekstom uvijek znao prikazati dublju stranu ratnoga pakla. Njegove knjige EIN JAHR IN DER HOLLE ili ENTSELTES LAND bile su mjesecima među najcitiranim knjigama njemačkog govornog područja. Dijelove tekstova njegovih knjiga DNEVNIK SMRTI i SEZONA PAKLA bečki THEATER DER JUGEND uvrštava u predstavu koju postavlja 1995. godine.

Njegove tekstove i fotografije objavljuju časopisi kao što su LE FIGARO MAGAZINE, PARIS MATCH, LIFE, DIE ZEIT, FRANKFURTER ALLGEMEINE MAGAZIN, VOGUE, PHOTO i mnogi drugi. U vrijeme suradnje s agencijom MAGNUM dobiva pseudonim Zoro pod kojim je uglavnom i poznat svjetskoj javnosti.

Riječ je o autoru koji je shvatio da je u vrijeme rata potrebno u sebi graditi mir, te da je kraj balkanalija početak jednog novog - kulturnoga rata; da je u naivno tlo potrebno ugraditi svijest o važnosti ideje, načina gledanja i predstavljanja. Ljepota nije na kraju procesa. Ona je u nama. Ako je ima.

Filipovićeve nakladnička kuća, među ostalim, objavit će i knjige kao što su PAPA U HRVATA i PAPA U SARAJEVU, koje

Znamo se po imageu koji razvijamo, po kadrovima u koje ulazimo, po oblikovanju sjećanja na koje smo utjecali. Na ulazu je trenutak. O tom trenutku svjedoči fotografija.

Fotografije hrvatskih gradova, ti ulovljeni trenuci na razglednicama, u Hrvatskoj su se dugo proizvodili poput vojničkih čitaka. I danas ponegdje upravo

Greetings from Split

takve fotografije dominiraju prodajnim mjestima. Te fotografije svjedoče o nekim davnim načinima gledanja, razmišljanja, organiziranja posla... U to nekadašnje, davno, pretopotpno, zastarjelo, umorno, nekrofilsko, porašavajuće, ponižavajuće - Filipović je unio svoje oko.

Serijom u vlastitoj produkciji Filipović nas je podsjelio kako je najteže, ali ponekad i jedino moguće - sam učiniti sve!

Sukladno ideji BILWETA o brzom zastarjelosti informacija u suvremenom svijetu, bilježeći ovaj tekst, bilježimo

nešto za arhiv. Vjerujemo, međutim, da će brzom arhiviranju ovog teksta pripomoći Filipovićevo proizvođači koji će redizajnirati lice Hrvatske slati u svijet. Želji stranca da o svom odmoru posvjedoči kulturno oblikovanom fotografijom i lijepo dizajniranim proizvodima, počelo se udovoljavati.

Treba međutim imati na umu da tog redizajniranog lica Zemlje koje će u tisućama kopija krenuti prema svijetu, ne bi bilo bez autora koji voli ono što fotografira.

Nema uspješnih institucija niti projekata bez autentičnih inicijativa i energija ljudi koji vole ono što rade. Danas se brkaju aktivnosti institucije Ministarstva turizma i Statističkog zavoda. Od deklarativnih pobrojavanja prodanih kreveta treba prijeći na umnažanje konstruktivnih inicijativa i ideja. Kada o prodanim krevetima budu govorili grafikoni, a ministar turizma o idejama i inicijativama - bit će to znak da smo ozbiljno krenuli naprijed. Bit će to znak da sami upravljamo situacijom za razliku od aktualne nam stvarnosti kada nam se situacija, loša ili dobra, naprosto događa.

Greetings from Split

će biti uvrštene među najljepše tiskane knjige u svijetu, te osvojiti brončanu i srebrnu plaketu SAPP-ja. Među nama je dakle osoba koja je dvije godine za redom objavila knjige koje su dizajnerski, oblikovno, ako hoćete umjetnički - bile sami svjetski vrh.

Znamo se po riječima koje izgovaramo. Svojim izgledom, licem i grimasama odajemo procese koji se zbivaju u nama. Intuicija je jednaka ekspresiji - podsjećao je Benedetto Croce.

Greetings from Croatia